

A Vajdaság vízgazdálkodási kérdései

Putarich Dr. Ivánszky Veronika

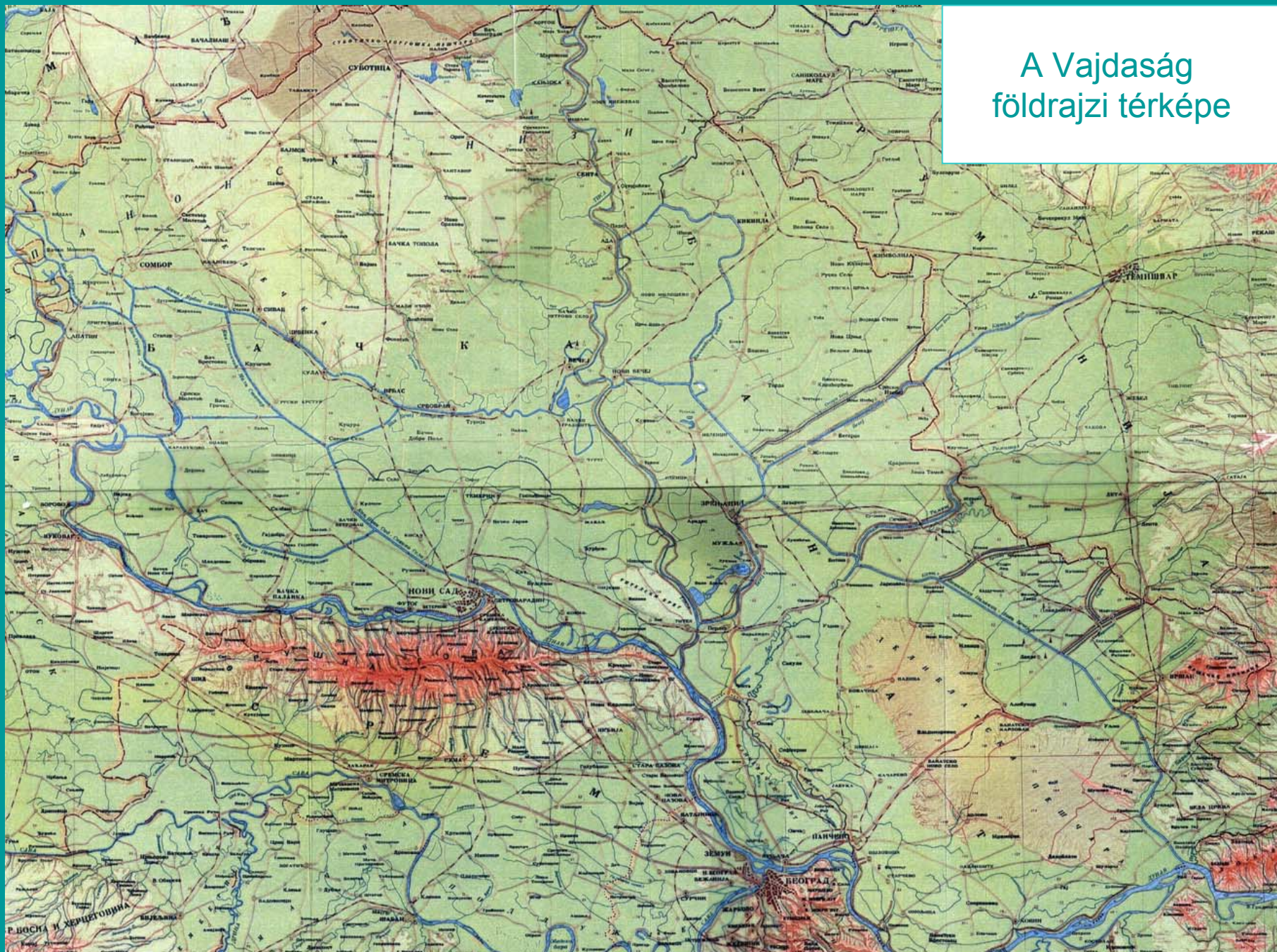
egyetemi tanár

Újvidéki Egyetem

vera@polj.ns.ac.yu , ivera@ns.sbb.co.yu

++381-21-4550-770 , ++381-21-459-300

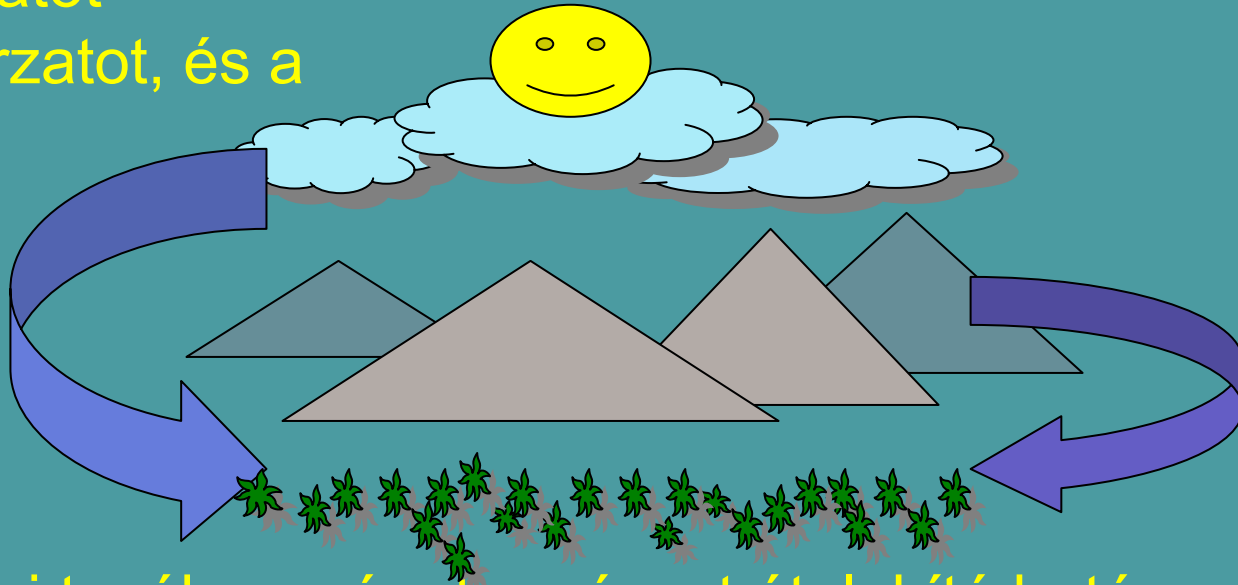
A Vajdaság földrajzi térképe

A kérdés két téma köré csoportosítva:

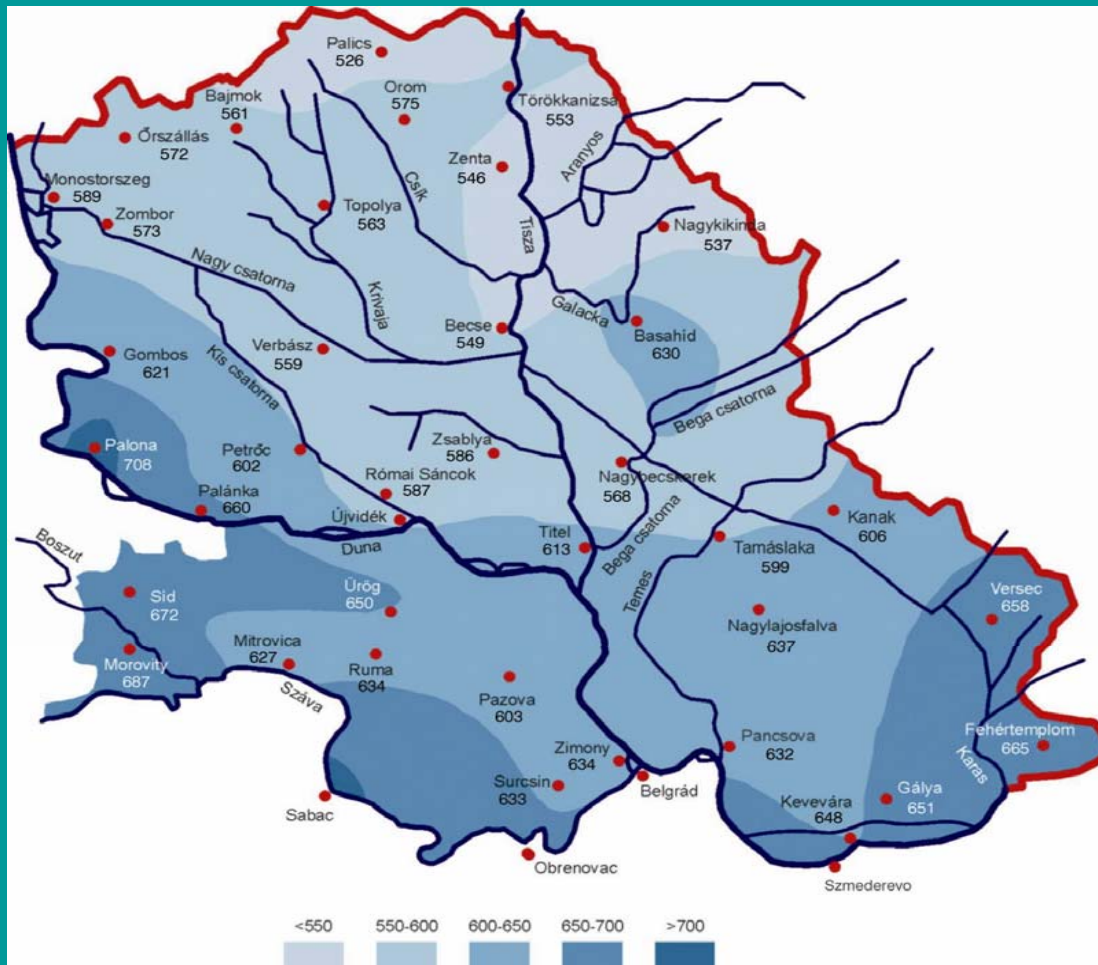
1. A természeti adottságokat, a terület helyzete meghatározza:

- az éghajlatot
- a domborzatot, és a
- talajt

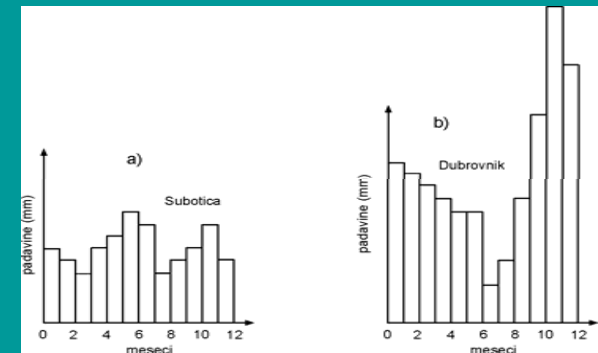

2. Az emberi tevékenység, természet átalakító hatása:

- Mocsarak lecsapolása
- Talajvízszint változás hatása, Vaskapú VE (Djerdáp)
- Bánáti folyók árvíz –Bega, Temes és a Román kapcsolat
- Vízhinőség
- DTD csat.vízellátása
- Termelésből kiesett területek hasznosítása - ökológia

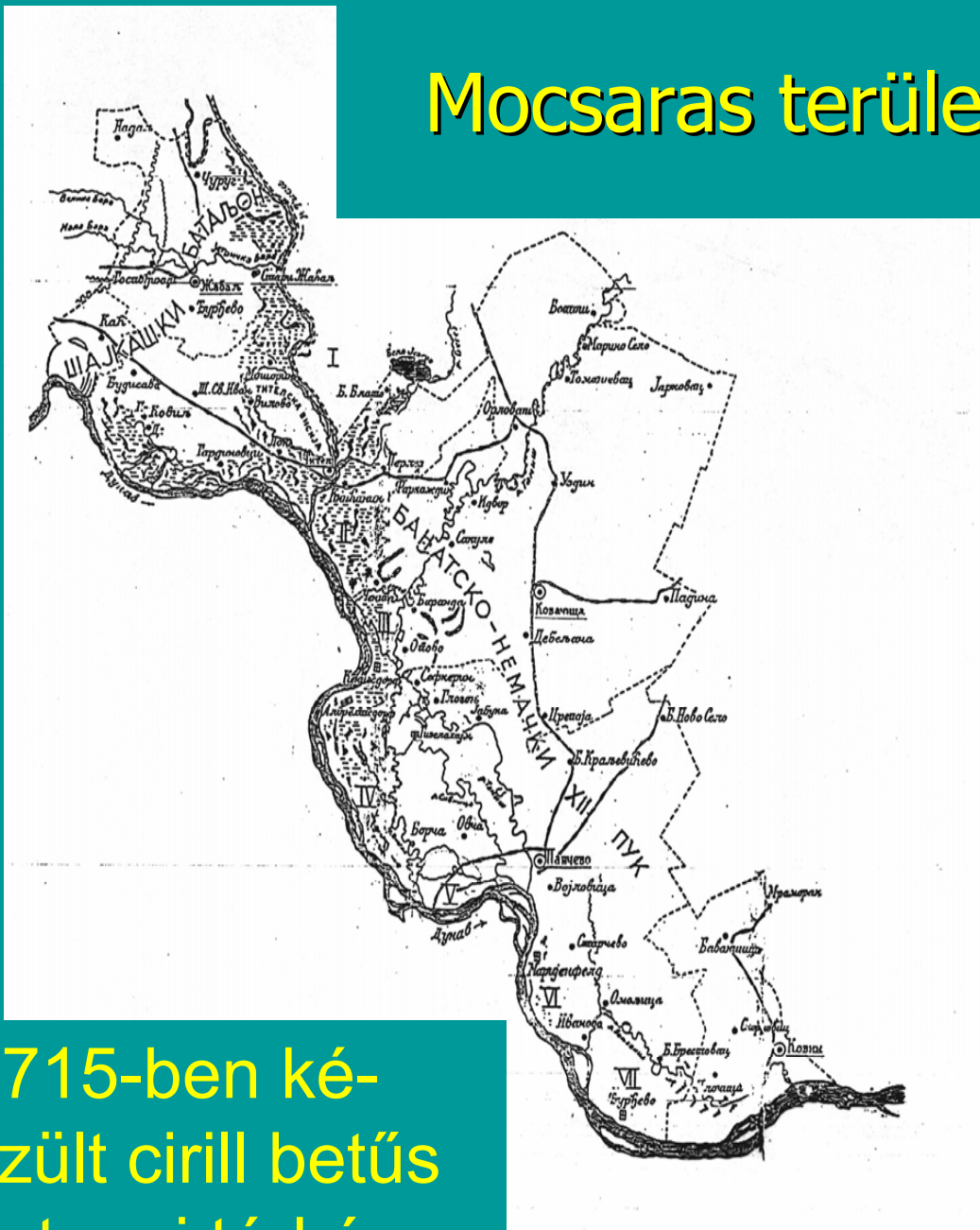

- Szabadka, évi csapadék átlagának, havi eloszlása.
- Dubrovnik, évi csapadék átlagának, havi eloszlása.

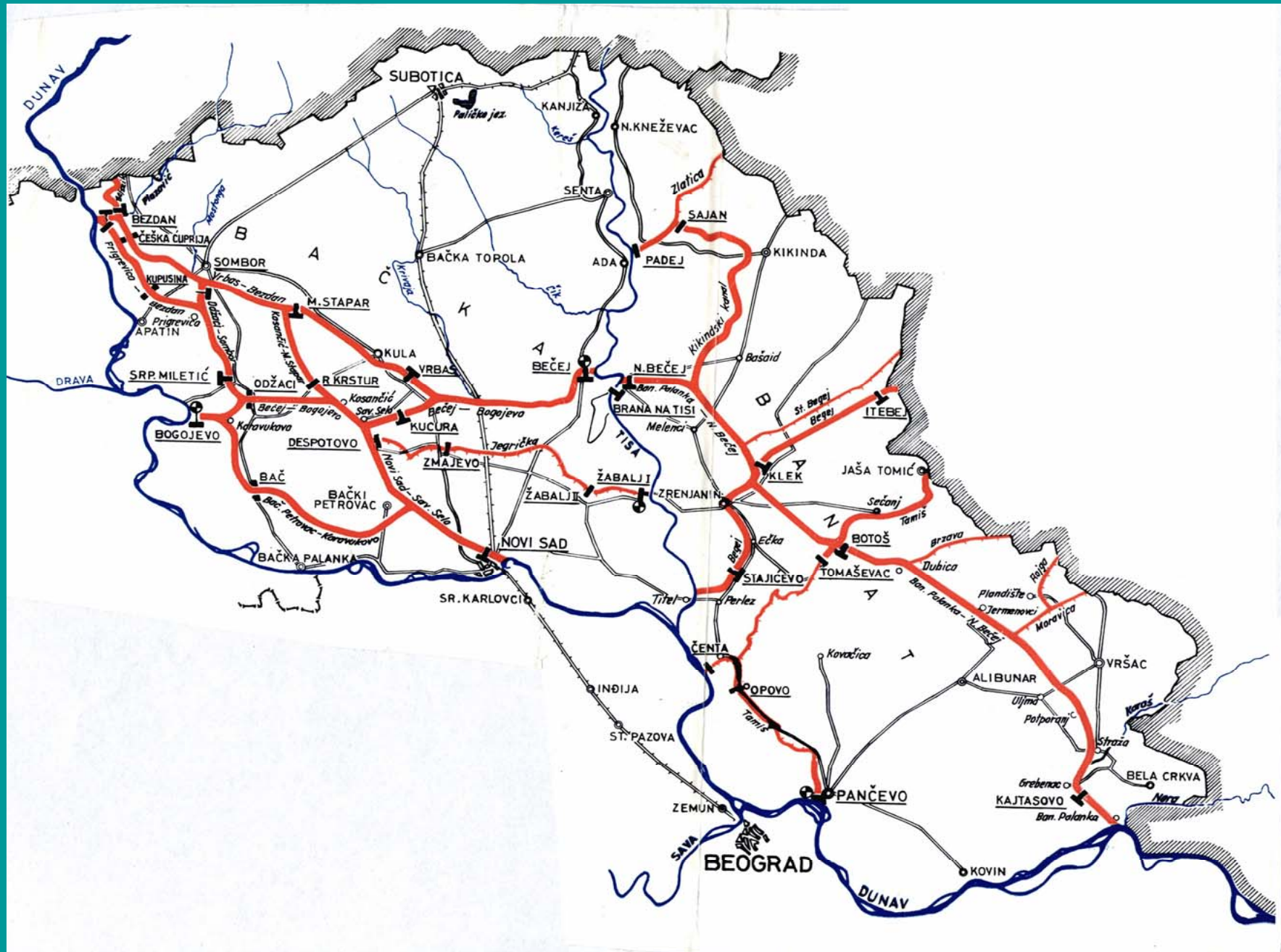
Az éves csapadék mennyiség középértékének területi eloszlása a Vajdaság területén.

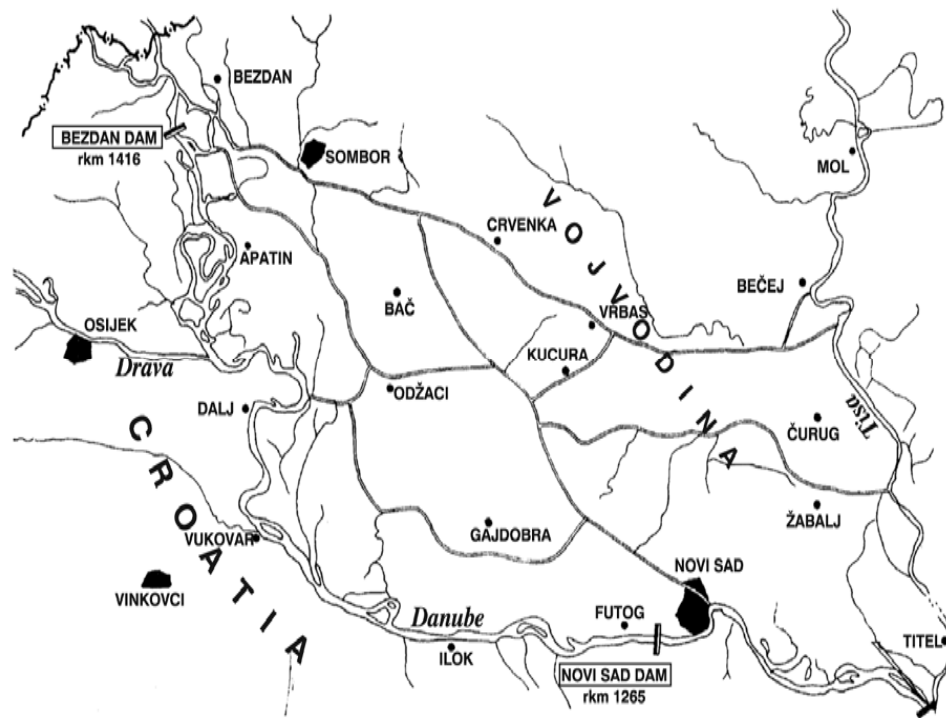
Mocsaras területek a Vajdaságban

- A XII. században a Vajdaság 35%-a mocsárvilág volt.
- Már a török időben, 280 évvel ezelőtt, megkezdődtek a lecsapolási munkák. Ezt Mária Terézia (1735 körül) folytatta. Megépült 19.000 km lecsapoló rendszer.
- Ma a Vajdaság 0,8%-a mocsaras terület.

1715-ben készült cirill betűs katonai térkép.

A Duna közepes havi vízhozama, a Futok-i szelvényben, (1265 fkm) $3021 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$. A II-es vízlépcső elhelyezésekor döntően a Duna-Tisza-Duna csatorna revitalizációs kérdéseinek megoldása került előtérbe. A csatorna vízellátását nem csak a hasznosítás érdekében kell biztosítani, hanem környezet védelem szempontjából is.

Az I-es vízerőmű számított adatai a Duna 1265 fkm szelvényében, Futog határában

Szakasz	Horvátország	Vajdaság
Duna (1265.0-1296.0 fkm) 30.0 km	-	100% 31,3 MW
II Duna (1382.8-1295.0 fkm) 87,8 km	50% 37,5 MW	50% 37,5 MW
III Duna (1433.0-1382.8 fkm) 50,2 km	50% 5,9 MW	50% 5,9 MW
IV Dráva (37-0.0 fkm, torkolat) 37.0 km	100% 3,3 MW	- -
	38,4% 46,7 MW	61,6% 74,7 MW

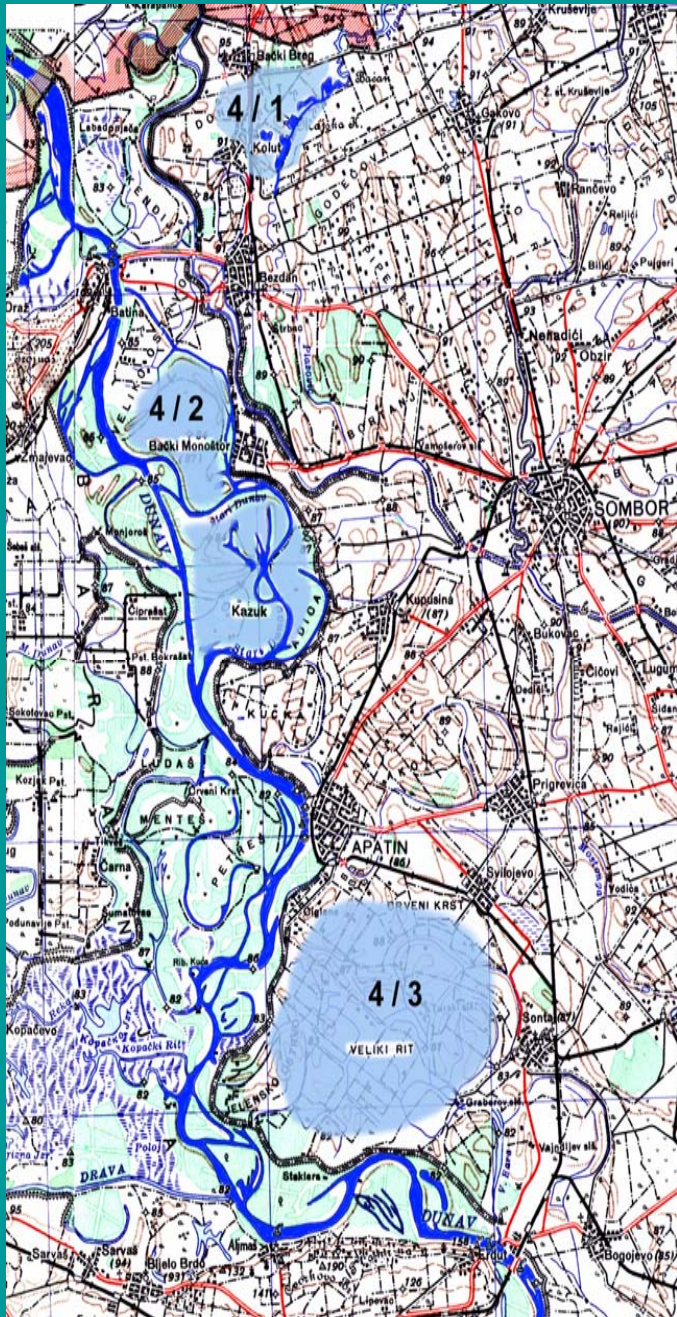
A II vízerőmű hidrológiai adatai

a Duna 1422 fkm szelvényében, Bezdán határában

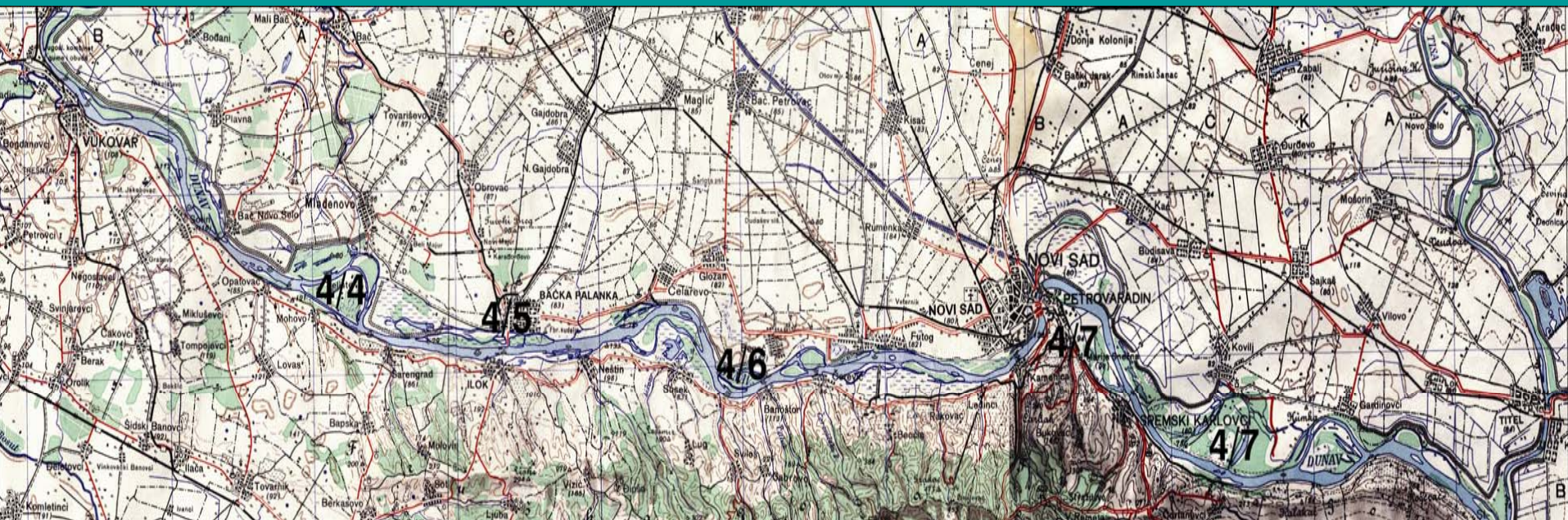
apsz.nívó [m]	Q[m ³ /s]	T [nap]	termelt áram [Gwh/év]
85,31	3,310	93	157,80
84	2,350	91	174,80
83	1,800	94	159,80
82	1,330	36	49,50
81	1,030	10	11,80

Össz termelés középnedves évben: 553,70

A Felső-Duna holtmedrei:
Küllöd (Kolut) 3065 ha
Karapandja és a monostori erdő
(Siga-Kazuk) 7331 ha
Apatini-rétek 4849 ha

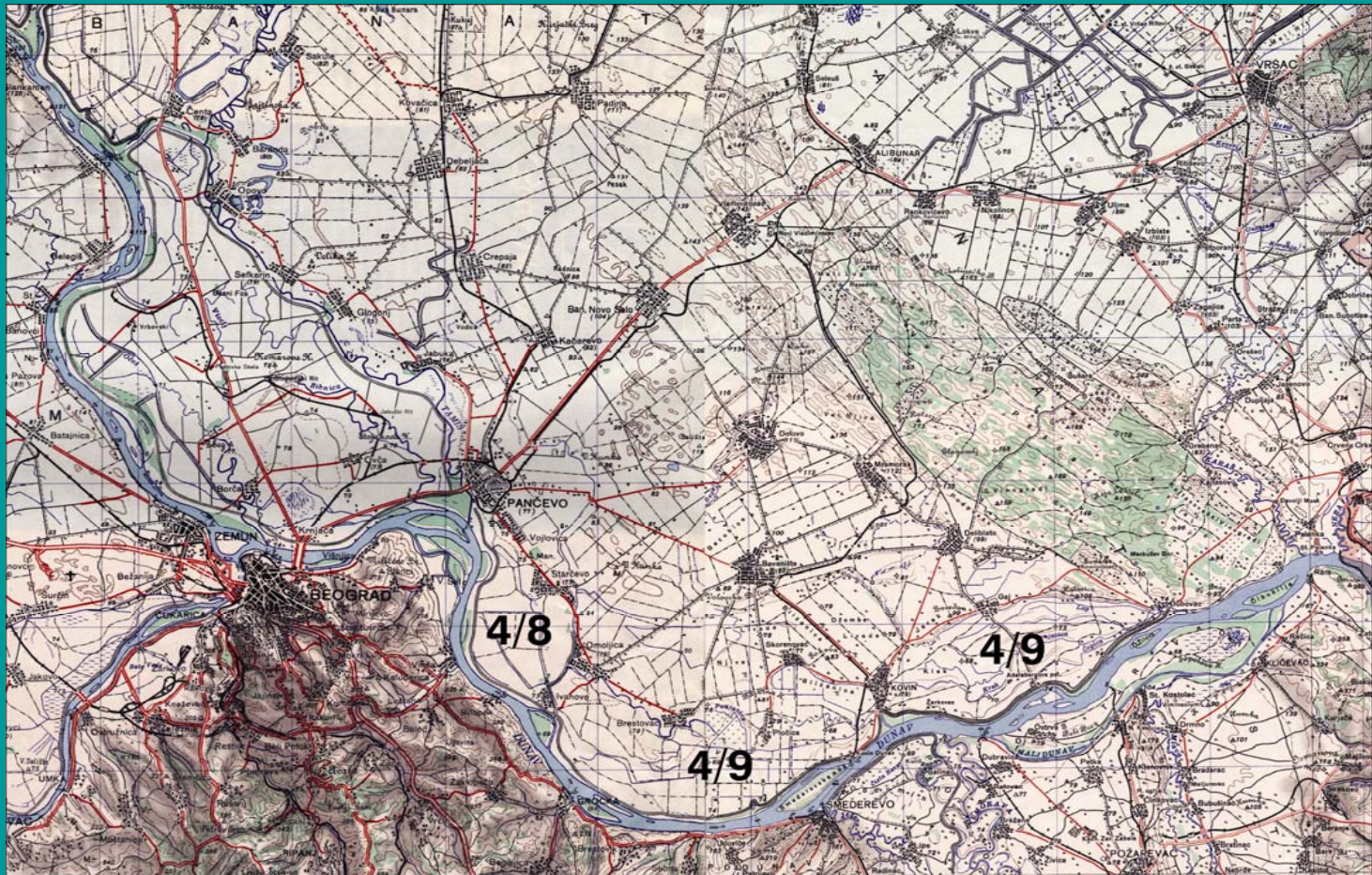
Közép-Duna holtmedrei:

Karadjordjevó 3298,46 ha

Tökös 332,75 ha

Begecs-i árok 379 ha

Péterváradi- és Kaboli-rét 4840,6 ha

Az Alsó-Duna holtmedrei:

Kapitányi-rét (Ponyavica) 199,77 ha

Fekete-mocsár 3866 ha

A Tisza holtmedrei:

Nagy Tűzok 979,4 ha

Sós Kopovo 145 ha

Békás-halastó és rét 420 ha

Császár mocsár és a

Lukácsfalva-i rétek 1228,95 ha

Écska 447,05 ha

Összefoglaló

- Az éghajlat jellemzők ismeretében a szükséges vízkészlet meghatározása. (A hidrometeorológiai állomások és a mérések számanak erős csökkenése.)
- Vajdaság Europa éléstára, a talaj optimális nedves-ség tartalmára kell törekedni.
- Gazdag felszíni vizekben, de ebből 86% tranzit víz (vízminőség kérdése).
- 1951-ben megépült a Vaskapu VE, visszaduzzasztása.
- DTD csat. rendszer vízellátása, a Bezdán-i vízkivétel.
- Energia kérdés, és vízlépcsők a Dunán (2 vízerőmű).
- A holtmedrek hasznosításakor, elsősorban az idegen forgalomra kell támaszkodni, egyensúlyban az ökológiai feltételek biztosításával.

Készülődés a nagy útra

Alkony, a Császár-mocsáron

A Kapitány-rét kócsagjai

A kanalas gém család